

KODI I ETIKËS

I FEDERATËS SHQIPTARE TË NOTIT

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

1. Ky Kod përcakton parimet, rregullat dhe standardet e sjelljes etike që duhet të respektohen nga të gjithë personat dhe subjektet që veprojnë nën autoritetin ose në kuadër të Federatës Shqiptare të Notit (FSHN).
 2. Qëllimi i Kodit është:
 - a) të mbrojë integritetin, dinjitetin dhe reputacionin e sportit të notit;
 - b) të garantojë konkurrencë të ndershme dhe të barabartë;
 - c) të parandalojë korrupsionin, konfliktet e interesit dhe manipulimin e garave;
 - d) të mbrojë sportistët, veçanërisht të miturit, nga çdo formë abuzimi, ngacmimi ose diskriminimi;
 - e) të promovojë respektin, përgjegjshmërinë, transparencën dhe profesionalizmin;
 - f) të përcaktojë mekanizma të qartë për raportimin, hetimin dhe trajtimin e shkeljeve etike.
-

Neni 2

Fusha e zbatimit

1. Ky Kod zbatohet për:
 - a) anëtarët dhe drejtuesit e FSHN-së;
 - b) anëtarët e organeve drejtuese dhe komisioneve;
 - c) sportistët;
 - d) trajnerët dhe instruktorët;
 - e) gjyqtarët, arbitrat dhe zyrtarët teknikë;
 - f) personelin mjekësor dhe stafin mbështetës;
 - g) klubet dhe shoqatat sportive anëtare;
 - h) delegatët dhe përfaqësuesit e FSHN-së;
 - i) vullnetarët dhe personat e tjerë të akredituar;

j) çdo person tjetër që, në bazë të funksionit ose marrëdhënies së tij me FSHN-në, i nënshtrohet rregullave të saj.

2. Ky Kod zbatohet gjatë garave, stërvitjeve, kampeve, udhëtimeve sportive, aktiviteteve zyrtare, mbledhjeve dhe në çdo situatë tjetër ku sjellja e personit mund të cenojë integritetin ose reputacionin e FSHN-së.

KREU II

PARIMET THEMELORE TË ETIKËS

Neni 3

Integriteti dhe ndershmëria

Çdo person që i nënshtrohet këtij Kodi duhet të veprojë me ndershmëri, integritet, përgjegjshmëri dhe në përputhje me interesin e sportit.

Ndalohet çdo veprim që synon të sigurojë përfitim të padrejtë personal, financiar, sportiv ose institucional.

Neni 4

Respekti dhe dinjiteti

1. Çdo sportist dhe person i përfshirë në aktivitetin e FSHN-së ka të drejtë të trajtohet me respekt dhe dinjitet.
2. Ndalohet:
 - a) fyerja;
 - b) kërcënimi;
 - c) poshtërimi;
 - d) dhuna fizike ose psikologjike;
 - e) intimidimi;
 - f) sjellja degraduese ose denigruese.

Neni 5

Barazia dhe mosdiskriminimi

1. FSHN promovon mundësi të barabarta dhe trajtim të drejtë për të gjithë pjesëmarrësit.
 2. Ndalohet diskriminimi mbi bazën e gjinisë, moshës, origjinës, kombësisë, aftësisë, statusit social, gjendjes ekonomike ose çdo karakteristike tjetër të mbrojtur nga legjislacioni në fuqi.
 3. Çdo vendim sportiv ose administrativ duhet të merret mbi kritere objektive dhe të përcaktuara paraprakisht.
-

Neni 6

Fair-play

Çdo sportist dhe zyrtar duhet:

1. të respektojë rregullat e garës;
 2. të respektojë kundërshtarin;
 3. të pranojë rezultatet dhe vendimet e gjyqtarëve në mënyrë sportive;
 4. të mos përdorë mashtrime ose metoda të palejuara;
 5. të kontribuojë në ruajtjen e një klime të shëndetshme sportive.
-

KREU III

DETYRIMET SIPAS FUNKSIONIT

Neni 7

Sportistët

Sportistët duhet:

- a) të respektojnë rregullat e FSHN-së dhe të garave;
- b) të sillen me korrektësi ndaj kundërshtarëve, trajnerëve, gjyqtarëve dhe stafit;
- c) të shmangin çdo sjellje që cenon imazhin e sportit;
- d) të respektojnë rregullat antidoping;
- e) të raportojnë sjelljet serioze që cenojnë integritetin e garave;
- f) të mos marrin pjesë në manipulimin e rezultateve apo aktiviteteve të basteve të lidhura me garat ku marrin pjesë.

Neni 8

Trajnerët

Trajnerët kanë detyrimin:

- a) të vendosin shëndetin, sigurinë dhe zhvillimin e sportistit mbi rezultatin sportiv;
- b) të respektojnë dinjitetin dhe integritetin fizik e psikologjik të sportistëve;
- c) të mos përdorin dhunë, kërcënime, poshtërime ose metoda abuzive;
- d) të mos ushtrojnë presion të pajustificuar mbi sportistët;
- e) të respektojnë kufijtë profesionalë në marrëdhëniet me sportistët;
- f) të promovojnë sportin e pastër;
- g) të raportojnë raste të dyshuara abuzimi, ngacmimi ose sjelljeje të rëndë joetike.

Neni 9

Gjyqtarët dhe zyrtarët teknikë

1. Gjyqtarët dhe zyrtarët duhet të veprojnë me paanshmëri, profesionalizëm dhe pavarësi.
2. Ata nuk duhet të lejojnë që:
 - a) interesat personale;
 - b) marrëdhëniet familjare;
 - c) marrëdhëniet me klubet;
 - d) presioni i drejtuesve;
 - e) përfitimet financiare;
 - f) presioni publik ose mediatik

të ndikojnë në vendimet e tyre.

3. Gjyqtari ose zyrtari duhet të deklarojë çdo situatë që mund të krijojë konflikt interesi.

Neni 10

Drejtuesit dhe administratorët

Drejtuesit e FSHN-së duhet:

- a) të veprojnë në interes të Federatës dhe sportit;
- b) të respektojnë parimet e transparencës dhe llogaridhënies;

- c) të shmangin keqpërdorimin e pozitës;
 - d) të mos përdorin informacionin e brendshëm për përfitim personal;
 - e) të marrin vendime në mënyrë objektive;
 - f) të respektojnë rregullat e konfliktit të interesit;
 - g) të garantojnë zbatimin e këtij Kodi.
-

KREU IV

MBROJTJA E SPORTISTËVE

Neni 11

Mbrojtja nga abuzimi dhe ngacmimi

1. FSHN nuk toleron asnjë formë:
 - a) abuzimi fizik;
 - b) abuzimi psikologjik;
 - c) abuzimi seksual;
 - d) ngacmimi seksual;
 - e) ngacmimi verbal;
 - f) intimidimi;
 - g) neglizhence ose shfrytëzim.
2. Marrëdhëniet profesionale ndërmjet trajnerëve, zyrtarëve dhe sportistëve duhet të bazohen në respekt, kufij profesionalë dhe përgjegjshmëri.

World Aquatics i konsideron mbrojtjen nga ngacmimi dhe abuzimi si pjesë themelore të sigurisë dhe mirëqenies së sportistëve dhe parashikon raportim të detyrueshëm dhe mekanizma hetimi.

Neni 12

Mbrojtja e të miturve

1. Në çdo aktivitet që përfshin të mitur, interesi dhe siguria e fëmijës kanë përparësi.
2. Çdo person që punon me të mitur duhet të respektojë standarde të larta profesionale dhe të sjelljes.
3. Ndalohet çdo marrëdhënie ose sjellje që shfrytëzon varësinë, moshën ose pozitën e sportistit të mitur.

4. Çdo dyshim i arsyeshëm për abuzim ose rrezik ndaj një të mituri duhet të raportohet menjëherë sipas procedurave të përcaktuara.
-

KREU V

INTEGRITETI I KONKURRENCËS

Neni 13

Antidopingu

1. FSHN mbështet parimin e sportit të pastër dhe zbatimin e rregullave kombëtare dhe ndërkombëtare antidoping.
2. Ndalohet:
 - a) përdorimi i substancave ose metodave të ndaluara;
 - b) furnizimi ose shpërndarja e substancave të ndaluara;
 - c) nxitja ose ndihma për doping;
 - d) fshehja e shkeljeve antidoping;
 - e) çdo veprim që pengon procedurat e kontrollit antidoping.
3. Sportistët dhe personeli mbështetës kanë përgjegjësi personale për njohjen dhe respektimin e rregullave antidoping.

World Aquatics e trajton antidopingun si pjesë të drejtpërdrejtë të sistemit të integritetit të sportit dhe aktualisht zbaton rregulla antidoping në përputhje me përgjegjësitë e saj ndërkombëtare.

Neni 14

Manipulimi i garave

1. Ndalohet çdo veprim që synon ose mund të ndikojë në mënyrë të paligjshme në rezultatin, zhvillimin ose një element të një gare.
2. Ndalohet:
 - a) marrëveshja për manipulimin e rezultateve;
 - b) dhënia ose marrja e informacionit konfidencial për qëllime të manipulimit;
 - c) ndikimi i paligjshëm mbi sportistë ose zyrtarë;
 - d) përfshirja në baste që lidhen me aktivitetin ku personi ka rol;
 - e) çdo formë korrupsioni që synon ndryshimin e rezultatit sportiv.

Rregullat e World Aquatics për manipulimin e garave u kërkojnë federatave anëtare të zbatojnë rregulla të ngjashme në nivel kombëtar.

KREU VI

KONFLIKTI I INTERESIT DHE KORRUPSIONI

Neni 15

Konflikti i interesit

1. Ekziston konflikt interesi kur interesi personal, familjar, financiar ose profesional i një personi mund të ndikojë ose të duket se ndikon në objektivitetin e vendimmarrjes së tij.
2. Çdo drejtues, zyrtar ose anëtar komisioni ka detyrimin të deklarojë konfliktin real, potencial ose të perceptuar të interesit.
3. Personi në konflikt interesi nuk duhet të marrë pjesë në diskutim ose vendimmarrje për çështjen përkatëse.

Parimet e deklarimit dhe shmangies së konflikteve të interesit janë pjesë e standardeve të integritetit të World Aquatics.

Neni 16

Dhuratat dhe përfitimet

1. Asnjë person nuk duhet të kërkojë, ofrojë ose pranojë pagesa, dhurata, favore ose përfitime që mund të ndikojnë në ushtrimin e detyrës.
 2. Dhuratat ose mikpritja lejohen vetëm kur janë të arsyeshme, simbolike dhe nuk cenojnë paanshmërinë ose integritetin e personit.
 3. Çdo përfitim i dyshimtë duhet të deklarohet te organi përgjegjës për etikën.
-

Neni 17

Korrupsioni dhe keqpërdorimi i detyrës

Ndalohet:

a) ryshfeti;

- b) kërkimi ose pranimi i përfitimeve të paligjshme;
 - c) përdorimi i detyrës për përfitim personal;
 - d) keqpërdorimi i fondeve ose pasurisë së Federatës;
 - e) favorizimi i pajustificuar i një sportisti, klubi ose subjekti;
 - f) çdo veprim tjetër korruptiv.
-

KREU VII

TRANSPARENCA DHE KOMUNIKIMI

Neni 18

Konfidencialiteti

1. Personat që kanë akses në informacion konfidencial të Federatës duhet ta ruajnë atë.
 2. Të dhënat personale, informacioni mjekësor, çështjet disiplinore dhe informacionet e tjera sensitive nuk duhet të publikohen pa autorizim ligjor ose institucional.
-

Neni 19

Rrjetet sociale

1. Personat që i nënshtrohen këtij Kodi duhet të përdorin rrjetet sociale në mënyrë të përgjegjshme.
 2. Ndalohet publikimi i:
 - a) përmbajtjeve diskriminuese ose fyese;
 - b) kërcënimeve;
 - c) të dhënave konfidenciale;
 - d) materialeve që cenojnë dinjitetin e sportistëve;
 - e) materialeve të papërshtatshme që lidhen me të mitur.
 3. Shprehja e një mendimi personal nuk duhet të paraqitet si qëndrim zyrtar i FSHN-së pa autorizim.
-

KREU VIII

RAPORTIMI DHE HETIMI

Neni 20

E drejta dhe detyrimi për raportim

1. Çdo person mund të raportojë një shkelje të këtij Kodi.
 2. Raportimi mund të bëhet me shkrim, elektronikisht ose në mënyrë tjetër të përcaktuar nga FSHN-ja.
 3. Raportimet duhet të trajtohen në mënyrë konfidenciale, në përputhje me ligjin.
 4. Ndalohet çdo hakmarrje ndaj personit që raporton në mirëbesim një shkelje të dyshuar.
-

Neni 21

Komisioni i Etikës

1. Pranë FSHN-së krijohet **Komisioni i Etikës**, si organ përgjegjës për çështjet etike.
 2. Komisioni duhet të veprojë në mënyrë të paanshme dhe të pavarur nga personat që janë objekt i një shqyrtimi.
 3. Komisioni:
 - a) shqyrton ankesat dhe raportimet;
 - b) kryen ose propozon hetime;
 - c) mbledh informacionet dhe provat;
 - d) dëgjon personat e përfshirë;
 - e) harton raportin përfundimtar;
 - f) propozon masat përkatëse;
 - g) jep rekomandime për parandalimin e shkeljeve.
 4. Në raste që përfshijnë të mitur, abuzim, ngacmim ose çështje të tjera sensitive, procedura duhet të zhvillohet me masa të posaçme mbrojtëse.
-

Neni 22

Procedura e shqyrtimit

1. Çdo person i dyshuar për shkelje ka të drejtë:
 - a) të njoftohet për pretendimin;
 - b) të paraqesë shpjegimet e tij;

- c) të paraqesë prova;
- d) të dëgjohet në mënyrë të drejtë dhe të paanshme;
- e) të njoftohet për vendimin.

- 2. Asnjë person nuk konsiderohet fajtor përpara marrjes së një vendimi sipas procedurës përkatëse.

KREU IX

SHKELJET DHE SANKSIONET

Neni 23

Shkeljet etike

Konsiderohen shkelje etike, ndër të tjera:

- a) diskriminimi;
- b) abuzimi dhe ngacmimi;
- c) dhuna;
- d) korrupsioni;
- e) konflikti i padeklaruar i interesit;
- f) manipulimi i garave;
- g) shkeljet antidoping;
- i) keqpërdorimi i fondeve ose pozitës;
- j) shkelja e konfidencialitetit;
- k) hakmarrja ndaj personit që raporton një shkelje;
- l) çdo sjellje tjetër që cenon rëndë integritetin e sportit.

Neni 24

Masat disiplinore

Në varësi të natyrës dhe rëndësisë së shkeljes, mund të vendosen:

- a) këshillim ose paralajmërim;
- b) qortim me shkrim;
- c) gjobë, kur lejohet nga rregulloret përkatëse;
- d) pezullim i përkohshëm (3 muaj- 1 vit)
- e) ndalim i pjesëmarrjes në aktivitete(3 muaj- 1 vit)
- f) heqje nga funksioni;
- g) përjashtim nga një organ ose strukturë;

- h) përjashtim nga Federata, kur lejohet nga statuti dhe legjislacioni;
- i) referim te autoritetet kompetente kur faktet mund të përbëjnë shkelje të ligjit.

Sanksioni duhet të jetë proporcional me rëndësinë e shkeljes, rrethanat dhe pasojat e saj.

Neni 25

E drejta e ankimit

1. Personi ndaj të cilit është marrë një masë ka të drejtë të ankimojë vendimin brenda afatit të përcaktuar në rregulloren disiplinore të FSHN-së.
 2. Procedura e ankimit duhet të garantojë paanshmëri dhe të drejtën për t'u dëgjuar.
 3. Vendimi përfundimtar merret nga organi kompetent sipas Statutit dhe rregulloreve të FSHN-së.
-

KREU X

EDUKIMI, PARANDALIMI DHE ZBATIMI

Neni 26

Edukimi etik

1. FSHN promovon edukimin periodik mbi:
 - a) integritetin sportiv;
 - b) antidopingun;
 - c) mbrojtjen e sportistëve;
 - d) parandalimin e abuzimit dhe ngacmimit;
 - e) konfliktin e interesit;
 - f) manipulimin e garave;
 - g) përgjegjësitë e drejtuesve, trajnerëve dhe zyrtarëve.
2. Trajnerët, zyrtarët dhe personat që punojnë me të mitur duhet të kenë trajnim të përshtatshëm për përgjegjësitë e tyre etike dhe të safeguarding.

World Aquatics ka njoftuar se nga 1 janari 2027 edukimi për safeguarding do të jetë i detyrueshëm për sportistët dhe zyrtarët e ekipeve në kompeticionet e saj.

Neni 27

Përgjegjësia e klubeve

1. Klubet anëtare të FSHN-së duhet të zbatojnë parimet e këtij Kodi.
 2. Çdo klub duhet të marrë masa për:
 - a) informimin e sportistëve dhe stafit;
 - b) parandalimin e abuzimit dhe diskriminimit;
 - c) respektimin e rregullave antidoping;
 - d) raportimin e shkeljeve serioze;
 - e) mbrojtjen e të miturve.
-

Neni 28

Bashkëpunimi me autoritetet

Kur një shkelje mund të përbëjë vepër penale ose shkelje tjetër të parashikuar nga ligji, FSHN-ja bashkëpunon me autoritetet kompetente, sipas legjislacionit në fuqi.

Procedurat e brendshme të FSHN-së nuk pengojnë të drejtën ose detyrimin për t'iu drejtuar autoriteteve publike.

KREU XI

DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 29

Marrëdhënia me Statutin dhe rregulloret e FSHN-së

1. Ky Kod është pjesë e kuadrit të brendshëm rregullator të FSHN-së.
 2. Në rast mospërputhjeje, zbatohen dispozitat e Statutit dhe legjislacionit në fuqi, përveç rasteve kur një rregullore e posaçme përcakton një standard më të lartë etik dhe është në përputhje me ligjin.
 3. Dispozitat e këtij Kodi interpretohen në harmoni me rregullat e World Aquatics dhe standardet ndërkombëtare të integritetit sportiv, në masën që ato janë të zbatueshme për FSHN-në.
-